

Coen Teulings

Verwelkom het talent dat Trumps VS mijdt

W e schrijven u als voorzitters van leidende Amerikaanse universiteiten om er met klem op aan te dringen dat u het recente uitvoeringsbesluit intrekt dat de grenzen van ons land sluit voor reizigers uit moslimlanden en vluchtelingen uit andere landen. Als deze maatregel van kracht blijft, dan bedreigt dat zowel het Amerikaanse hoger onderwijs als de fundamentele beginselen van ons land.”

Dit is de eerste alinea van een brief met 48 ondertekenaars, deze maand gepubliceerd in de *New York Review of Books*. Harvard, Princeton, Yale, Stanford, Berkeley, geen van de topuniversiteiten ontbreekt. Het is een brief die je als voorzitter van een gerenommeerde universiteit niet graag schrijft. Liever oefen je je invloed achter de schermen uit. De nood is klaarblijkelijk hoog.

Het hoger onderwijs profiteerde van de Amerikaanse openheid voor nieuwkomers. Talent uit de hele wereld greep zijn kans. Vervolgens deed het vliegwiel zijn werk. Amerikaanse universiteiten genoten de beste reputatie. Dus moest je als talentvolle student daar studeren om je capaciteiten te etaleren, waardoor die reputatie nog beter werd.

De dominante positie van Amerika is voor een groot deel aan dit talent te danken. Deze nieuwkomers brachten heel Amerika welvaart en voorspoed, maar toch met name die steden die het geluk hadden de vestigingsplaats te zijn van een topuniversiteit. Het toptalent begon nieuwe bedrijven, vaak gevestigd in de stad van hun *alma mater*. Juist dit verschil in profijt, tussen stad en platteland en tussen hoger en lager opgeleiden, creëerde de voedingsbodem voor de populistische revolutie. Paradoxaal genoeg is die revolutie op termijn de grootste bedreiging voor die welvaart, ook van die van lager opgeleiden. Vanwege deze zorgen kroop de *crème de la crème* van academisch Amerika in de pen.

Een onafhankelijke geest wil niet studeren in een land dat zijn beginselen te grabbel gooit

---

V oor Nederland en het Nederlandse hoger onderwijs biedt de stuurloosheid in Amerika echter kansen. Voor buitenlands toptalent is Amerika plotseling minder aantrekkelijk, gedeeltelijk omdat zij als staatsburger van een moslimland Amerika niet in mogen, maar deels ook omdat zij dat niet willen: een onafhankelijke geest wil niet studeren in een land dat zijn fundamentele beginselen te grabbel gooit. De verkiezingsuitslag en de hoge kwaliteit van het Nederlandse onderwijs maakt dat ons land een goede kandidaat is om dit gat in de markt te vullen. De politieke situatie in Nederland was recentelijk wereldnieuws. De wereld heeft de teloorgang van de Nederlandse tolerantie en openheid met verbazing aanschouwd. Maar evenzeer heeft zij de recente verkiezingsuitslag omarmd als een teken dat populisme en xenofobie hier hun *zenith* hebben bereikt. In Nederland zelf zijn veel commentatoren daar minder zeker van, omdat dit gedachtengoed zich heeft ingevreten in de programma's en uitspraken van nagenoeg alle politieke partijen. Maar dat telt niet als het gaat om onze internationale reputatie.

H et Nederlandse hoger onderwijs is gegeven de omvang van ons land uitzonderlijk goed. Bijna al onze universiteiten zitten bij de top-200 van de wereld. Dat maakt ons hoger onderwijs tot een kansrijke exportindustrie: buitenlanders willen hier graag komen studeren en net als in Amerika brengt ons dat veel.

Afgaande op de partijprogramma's komt er voor het hoger onderwijs geen extra geld. Niet verstandig, maar voor het hoger onderwijs als exportindustrie niet per se een probleem, zolang universiteiten maar kostendekkende collegegelden mogen rekenen en er voldoende geld is voor onderzoek. Als een nieuw kabinet dat kan regelen benut ze in ieder geval een kans voor de groei van ons welzijn en onze welvaart.

Coen Teulings is econoom en hoogleraar aan de universiteiten van Cambridge en Amsterdam.